

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden pénteken 16 oldal terjedelemmel.

A „Magyar Néplap” előfizetési ára: Egész évre 1 frt 80 kr. Fél évre — > 95 > Negyed évre — > 50 > Egyes szám 4 kr.	A „Magyar Néplap” és „Mozsgazda” előfizetési ára: Egész évre 3 frt — kr. Fél évre 1 > 50 > Negyed évre — > 80 >	Szerkesztik: LEPSÉNYI MIKLÓS és NÉMETH GELLÉRT.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. ker., Práter-utca 44. — Ide küldendők az előfizetési penzek, valamint a lapba szánt mindennemű közlemény, és esetleges reklamációk. Egy 5 hasábos hirdetési nonparaillos ára 10 kr.
--	--	--	---

Felelősséget követelünk!

Megáll az ember esze s nem tudja mit gondoljon, mikor azokról a hallatlan jogfosztásokról, hivatalos hatalommal való visszaélésekről s erőszakoskodásokról értesül, melyek széles e hazában úton-útfélen napokint elkövetetnek. Szinte megfoghatatlan, hogy Európa a *népjog megvédelmezése* címén még bele nem avatkozott a magyarországi dolgokba. Hiszen a hatalom féktelenkedése immár annyira el van fajulva, a közjog annyira le van tiporva, hogy még az adófizető polgár vagyona és élete se biztos többé. Parancsszó szerint kell alakulnia az elvnek,

Az ősrégi jaáki apátsági templom.

az érzelemnek, a gondolkodásnak, — mindennek. Aki törvényre, a természettől alkotott, az Istentől adott örök, vagy emberek által alkotott írott törvényre mer hivatkozni, az el van veszve. Azt börtönbe hurcolják, vagy zsandárokkal, törvényes eljárás nélkül agyonlövetik, mert az lázadó. És vajjon mi ellen lázad föl? Talán az uralkodó, talán a haza alap-törvényei vagy éppen maga az édes haza ellen? Nem. Csak egy fogalomnak szegül ellene, ha az lehetlenségeket követel tőle. Egy fogalomnak, mely e szóba van burkolódzva: *hatalom*.

Szives bizalommal kérjük tisztelt elbarátainkat, lapunknak apostoli buzgósággal való folytonos terjesztésére, mert magasztos eszméink magvait csak így leszünk képesek széles körben elvetni és magunknak a jövőt biztosítani.

Szerk.

Hatalom! Ugyan mi az?

A hatalom egy szervetlen, tebát fölsozolatlan, örök erő, mely jogok gyakorolhatóságát érezi, és kötelességek teljesítésére köteles. Az ilyen hatalom Istentől van s az ilyen hatalomnak minden ember engedelmeskedni tartozik. „Nincs hatalmasság, hanem csak az Istentől”, mondja az irás.

Ez a hatalom *felelőséggel tartozik* úgy azért amit maga iránt követel másoktól, valamint azért is, amivel mások iránt tartozik.

Ilyennek kellene lennie annak az erőnek is, mely *hatalom* elnevezése alatt az országok és a népek sorsát intézi.

Nálunk azonban nem ilyen. Sajnálatosan elfajult. Az erő átváltozott erőszakká, a hatalom hatalmaskodássá. A felelőséget elhárította magától és hat önkény szeint.

Innét van, hogy az államszervezet, melyre ez a rendszer nélkül működő erőszak, ez a hatalmaskodássá fajult hatalom önkényes cselekvésével hat, egészen megbomlott s a törvényes, rendez állapotnak schol semmi nyoma föl nem található.

A magyarországi államszervezet, a magyar nemzet ezer éves multjának ünnepe a fölsozolás előtt áll.

Naponkint érkeznek hozzánk tudósítások arról, hogy a törvényes állapotnak vége s a hatalmaskodás itt is, amott is elkekeredett harcot viv a haza polgárságával. És se a kormánynak, se a torvényhozásnak nincs egyetlen csillapító szava, nincs egyetlen békéltető intézkedése. Sőt ellenkezőleg: a kormány még olajat öntöz a lobogó tüzre, szítja az elkekeredtség lángját.

Mindenki tudja, hogy a jelen válságos helyzetet az egyházpolitika fölerőszakolása teremtette meg, melyben hatalomra került éretlen politikusok mint mentő csónakban húzódtak meg, hogy a szereplés piszkos vizein tovább evezhessenek. Mindenki ismeri azokat az elkekeredett küzdelmeket, melyekben Magyarország polgárságának százezrei oly elszántan szálltak ki a sikra az egyházpolitika fölerőszakolása ellen. Mindenki tudja mit tett ekkor a hatalmasság. Az egyházpolitika két vezérlő egyéniségét elfogatta és börtönbe hurcoltatta, noha tudhatta volna, hogy ezáltal az ország lakosságának tulnyomó részét vallásos érzelmében végig fogja sérteni és az elkekeredtség lángját e buta meggondolatlanságával annyira föl fogja szítani, hogy méltán retteghetünk a legnagyobb veszedelemtől.

A hatalmasságot esztelenségének borzasztó következményei se voltak képesek kijózanítani.

Az elégtelenség és általános forrongás tüneteinek észlelésére a hatalmaskodás a törvényes állapotnak még a látszatát is eltörölte.

Jött a képviselőválasztásra jogosult polgárok névsorának szokásos összeállítása. A buta hatalmaskodás ezt a alkalmat is arra lasználta föl, hogy az ország polgárságának kebelében uralkodó amugy is nagy fokú elkekeredettséget még jobban fölfokozza. A névsorból ugyanis mindazok neveit kitöröltette, akik fölül bérelt szolgálai kiszimatolták, hogy templomba mer menni, vagy legalább is nem volna rábirható, hogy a feszületet, vagy a szentségeket megtiporja.

A papokat (még a fővárosban is) a választók névsorából kitöröltette.

Az elkobzott jogért ezernyi ezer polgár fölsozólamolt, de hiába. A hatalmaskodás Pétert és Pált számban tartja ugyan, tudja melyiknek mekkora a birtoka s melyiktől mennyi adót hajthat be; azt is tudja mekkora adó fizetése után tarthat számot választói jogra akár Peter, akár Pal. Mikor azonban jogélvezetről van szó, akkor se Pétert, se Palt nem ismeri.

Ismét egy hordó olaj a tüzre.

Nem volt elég.

Közben a „Magyar Néplap“ volt felelős szerkesztője kiszenvedvén fogságbüntetésének felét, kegyelmi kérvényt akart benyújtani a felséghez. E kérvényt a hatalmaskodás kitértette utjából és nem juttatta el rendeltetési helyére, hanem visszaküldötte Szegedre a folyamodóhoz. Egy hónap mulva Lepsényi másik kérvényt nyújtott be, mely hasonló sorsban részesült. Tud meg ezt is jó nép! Tud meg, hogy a törvény értelmében még a rablógyilkos kérvényét is *muszáj fölterjeszteni* a felséghez, akinek kegyelmezési jogot biztosít a nemzet. Egyedül kath. pap kérvénye nem juthat el az alkotmányos királyhoz.

A románoknak, akik ezzel voltak vádolva s azért voltak elítélve, hogy megtámadták a magyar alkotmányt, a hatalmaskodás maga iparkodott kegyelmet kieszközölni és kölletlenül is rájuk tukmálta közbenjárását; ellenben Lepsényinek (akinek a bűnét minden magyar ember ismeri) a kérvényét, mely nem a kormánynak, hanem a felséghez intéztetett, nem engedi rendeltetési helyére eljutni.

Tud meg ezt magyar nép. Reményem, ez majd le fogja csillapítani izgatottságodat. Mert erre nagy szükség van, hiszen a te izgatottságod immár napról napra kétségbeejtőbb.

Napról-napra olvasok arról szóló jelentéseket, hogy nem akarod fizetett jegyződet átengedni a hatalmaskodásnak. Hogy nem akarod megszavazni a kormánynak a kisértezési politikához szükséges összegeket, mert a nélkül is szegény, nyomorult koldus vagy. Látom azt az elkekeredett harcot, melyet a féktelenkedő hatalmaskodással vivsz azért, hogy békédet és nyugalmadat biztosithasd. Sirva nézem, amint zak-

latna
hurco
elném
kétsé
lelker
segít

követ
dat.

felelő
volna
és re
ják a
is né
kellte
jogná
aki te

toráb

I

I

telt és
köteles
vajjon
ország
kormá
hasson
tessék,
vezesse

M

az ors
saját
nék s
abban

M

felelős
inknek

N

(tulajd
zedber
gukról

Eg
nőksége
szóló tör
megállap
21-én fö

Né
párti ér
gánál. F

latnak, üldöznek, fenyegetnek, rémitgetnek és hurcolnak a poroszlók Ponciustól Pilátusig, hogy elnémitsanak, hogy elhallgattassanak. Hallom kétségbeesett, szívet tépő panaszodat és fáj a lelkem, hogy senki nem szánakozik, senki nem segít rajtad.

Hanem van nekem egy tanácsom, melynek követése által még megszerezhetnéd nyugalmaidat. *Parancsolj rá a képviselődre!*

Láthatod, hogy Magyarorszában a kormányfelelősség kiveszett fogalom; mert ha ez nem volna, akkor azokért a hallatlan jogtörésekkért és rendetlenségekkért, melyek évek óta sorvasztják a magyar nemzettest idegeit: már legalább is néhány tucat úgy nevezett államférfinek el kellett volna száradnia az akasztófán, hiszen a jognál drágább kincs nem lehet az ég alatt, aki tehát azt elrabolja, annak akasztófa való.

Nálunk pedig elrabolják és ha így mehetne tovább, ezután is elrabolnák.

Ennek kell végét szakítani.

Minden választókerület tartson tehát összejövellt és parancsolja meg a képviselőjének, hogy kutya kötelességének ismerje kérdőre vonni a kormányt, vajjon elvállalja-e a felelősséget azokért, amik az országban történtek és naponkint történnek. S ha a kormány a felelősséget a történekekért elvállalja: hasson oda a képviselő, hogy a kormány fölfüggesztessék, új választások rendeltessenek el és új kormány vezesse felelősség terhe mellett az ország ügyeit.

Ne legyen egyetlen választó polgár se az országban, aki a főt említett javaslatot a saját érdekében a magáévá tenni nem iparkodik s azon nem lenne teljes erejéből, hogy az abban foglaltak minél előbb teljesítenek.

Mi felelősséget követelhetünk. Képviselőnk felelős nekünk, a kormány pedig felelős képviselőinknek és általuk a nemzetnek.

Nép! Jogtalanságot ne tűrj. A választói jog (tulajdonképpen pedig az adófizetés) révén kezdedben a hatalom. Éreztesd azokkal, akik magukról oly minősíthetlen módon megfélemlítettek!

POLITIKAI HIREK

Egyházközpontok a főrendek előtt. A főrendiház elnöksége tudatja, hogy a *vallás szabad gyakorlatáról* szóló törvényjavaslatnak ama szakaszait, melyekre nézve megállapodás még nem történt, a főrendiház október 21-én fogja tárgyalni.

Néppárti értekezlet. Veszprémben e hó 8-án néppárti értekezlet volt Hornig Károly püspök ő méltóságánál. Részt vettek az egyházmegye összes esperes és

befolyásosabb plébánosai és több tekintélyes földbir- tokos.

Kossuth Ferenc haladása. Ugy látszik Kossuth Ferenc nemcsak az üzletekben, de a liberális erkölcsökben is nagy haladást tanúsít s igen ragad rá gazdájának: *Tarnócy* Gusztávnak gyakorlati tudása. Legalább erről tanuskodik az alábbi körlevél, melyet a takarékpénztári igazgatónak küldött meg s amely szól a következőképpen:

„Nagyságos takarékpénztári Igazgató ur! Kérem sziveskedjek velem tudatni, hogy azon területen, melyre az ön intézetének működése kiterjed, kik a szabadelvű pártnak, a nemzeti pártnak, a függetlenségi és 48-as pártnak vezető férfiai és mennyiben bírnak ezek befolyással a politikai választásokra?”

E kis levélke bizonyítja, hogy Kossuth Ferenc halad, gyorsan halad a politikai romlottság lejtőjén. Büszke lehet rá Tarnóci uram. Jó tanítványt kapott Kossuthban.

A támogatás díja. A protestáns lelkészek, egyik méltó példaképük *Tisza* Kálmán, utmutatása szerint fölakasztották 48-as elveiket a fogasra és behunyt szemekkel támogatták a kormányt az egyházpolitikában. Tudván azt, hogy e támogatással saját érdeküknek ártottak legtöbbet, s tudván azt is, hogy e derék urak, ami pénzféle, abból egy fityingt se igen szoktak kezükből kiengedni, már a támogatás elején megmondtuk, hogy amit az egyházpolitika által elveszítenek, arra nézve bizonyára kártérítést fognak az államtól követelni; s ime már morgolódnak is. A debreceni „*Orálló*” című kálvinista ujság legutóbbi számában savanyu képpel panaszkodik, hogy az új rendszer folytán a protestáns lelkészek sok stólajvédelemtől estek el, melyet nem nélkülözhetnek. Ép azért felszólítja a nevezett lap a kormányt, hogy kárpótolja a protestáns papságot. — De nem addig van ám az. Ha az öblösgégéjű protestáns papságnak kellett az egyházpolitika, hát csak viselje következményeit is. Ő maga is támogatta azt a törvényt, mely neki kárt okozott, tehát nincs joga panaszkodni. Elég, hogy a nép adójából ki kell kerülni azoknak a költségeknek, melyeket a protestáns lelkészek által helyeselt egyházpolitika okoz. F. . . sok, nemhogy még az ő kárpótlásuk terheit is a szegény nép nyakába varrjuk. Nem hittük, hogy ennyire leiketlen nép legyen a protestáns papság. Nem bánna, ha a szegény népnek az utolsó csep vért kellene is kipréselni, csak az ő tárcájából ne maradjon ki egy fillér se. Nagyszerű papi jellem!

Jó tanács. A polgári házasság után most már az egyház vagyonára kezd sandítani a kajlaszemű zsidó sajtó s meg-megereszt időnkint egy-egy célzást, mely e javak elrablására vonatkozik. Ma még nyílt felhívással nem mer előállani, csak fenyegetődzik, hogy így, meg úgy lesz, ha a zsidó-célzatok ellen szót merünk emelni. Így a zsidó-szabaddómives „*Pesti Hírlap*” f. havi 3-iki számában is megfenyeget, hogy ha le nem tesszük a küzdelem fegyverét, elveszithetjük azt, amit még bírnak. Értsd: az egyház javait. Hogy a zsidó „*Pesti Hírlap*” hiszi, miként e fenyegetésével ránk ijeszt, azon nem csodálkozunk. Persze minket is magához mér s azt hiszi, hogy a mi eszünk is mindig csak a rebachon jár, s rebach kedvéért készen vagyunk hitelveinket is áruba bocsátani. De hát zsidó atyafiak, mi nem abból a fából valók vagyunk, kikre rá lehetne ijesztetni. Földi érdekekért hitünket el nem áruljuk. Azt hisszük, hogy vagyonunkat Isten segítségével meg tudjuk védeni, de hogy tincetek nem marad-e a harctéren egy pár fogatok? — az már más kérdés. De ha nem is lenne elegendő erőnk erre, hitünk árulása levén, jogainkat soha se

fogjuk megmenteni. Ezt a dicső szerepet a jordánparti daláknak hagyjuk.

Harmadszor. Hír szerint Nyitra ismét választás lesz nem sokára. *Janits* Imrét alispánna fogják megválasztani s így megválk mandátumától. Csak nem fogja szegény Nyitra mind a 9 egyptomi csapatát át-szenvedni!

A néppárt Oladon f hó 6 án megalakult. Az egész közseg szavazó polgárai lelkesedéssel vallották meg, hogy a néppárt hívei, hogy csak olyan jelöltre szavaznak, ki e párt elveit vallja. Elnöknök megválasztották Fehér Ferencet, helybeli tekintélyes gazdát.

Vallás és közoktatásügyi költségvetés. A képviselőház pénzügyi bizottsága e hó 12-én tárgyalta a kultuszminiszteri tárcza költségvetését. *Pechy* Tamás a prototans egyházak segelyezése tárgyában *Horánszky* Nándor a kath. autonomia és kongrua kérdésében interpellálta a minisztert. *Darányi* Ignác vadliberális butasággal darálta, hogy a farmatringos reformok nem kötelezik az államot kárpótlásra az egyházakkal szemben. *Pázmándy* Dénes a román gimnáziumokról szól, hogy azokban a magyar nyelv ma is csak mostoha gyermek. — *Helfy*, a családi zsidó, a zsidó kereskedelem és ipari oktatás ügyében kérdezte meg a minisztert, hogy mi lesz azzal? *Wlassich* Gyula megvakarta a fejét és hozzá fogott a válaszokhoz. Ami ebből a fügeből állt: Az állam nem nyújt kárpótlást az egyházaknak, — az természetes. Ami a kongruát illeti, az összeírás januárban kezdődik. Az autonomiáról még majd felelni fog. A román gimnázium szigoru felügyelet alatt áll. Punktum.

Országos kath. zsinat. Az országos kath. zsinat megtartására célzó mozgalomhoz ujabban a *csáczai* és a *bajmoki* alesperesi kerület is csatlakozott. A mozgalom kezdeményezésére mindkét kerület püspökét kéri fel. Előre az üdvös mozgalommal!

Országgyűlés.

Október 9. Az e napi ülés rendjét a Bánffy-féle szarvasmarhatenyésztés előmozdításáról s a folyók szabályozásáról szóló törvényjavaslatok tárgyalása képezte. A szarvasmarhatenyésztés minivoltjával a képviselő urak anynyira tisztában vannak, hogy feleslegesnek tartották el is jönni; míg a folyó-szabályozást valószínűleg azért hagyták figyelmen kívül, mert a víz szabályozása után, nem lehet a zavarosban halászni. Néhány honatyja marhaszakértelemmel és vízértelmiséggel hallgatott a kormánypadján s csakhamar mély álomba merülve makogta el a megszokott „igen“-t, a mi a javaslatokat törvényre emelte. — *Gajári* Ödön röviden elfogadásra ajánlotta a javaslatot, a mely után a gyér számban jelenlevők, általánosságban és részleteiben minden vita nélkül menten el is fogadták. A közép Duna s egyéb jelentékeny folyók szabályozására vonatkozó törvényjavaslat tárgyalásakor *Terényi* Lajos a vizagyu (értsd vizügyi) bizottság előadója könyörgött az alvó házhoz, fogadná el a javaslatot. *Szilágyi* nagyott horkantott rá, *Gajári* Ödön már fáradságot vett, néhány szót szólni is, melegen ajánlva a vizet és annak szabályozására vonatkozó javaslatot. Miuthogy más senki se zavarta fel a vizet, ezt a javaslatot is általánosságban és részleteiben elfogadták. Hogy elfogyot a nóta, az elnök ur felebredt, felesöngette a házat, amely távozott is szanaszét, hogy böles koponyája bográcsában főzze tovább is az ország dolgait.

Október 10. Az ülés rövid volt nagyon. Napirend előtt *Pálffy* Elemér, igazságügybizottsági előadó ter-

jesztett be jelentést a budapesti külön büntetőtörvény-székek föllállítására vonatkozólag. Alig, hogy elvégezte; felállt büszkén *Dániel* Ernő kereskedelemügyminiszter ur, átszellemült arccal tekintett körül a sorok között és lehelyezte a ház asztalára legújabb szülőtteit. Egy egész sereg törvényjavaslat volt az, vicinális vasutak engedélyezésére. A várt tapsvihar elmaradt. Pedig a zsidó-kereskedelemnek, a vicinális vasutak robogása ismét egy óriási előnyt nyújt, befeszkelődni és meghódítani a nagyobb városok környékeit is, ahol még tengődik egy-pár keresztény kereskedő. *Dánielt*, *Szilágyi* Dezső elnök követte. Először is azzal kedvezett a honatyáknak, hogy 22-ig nem lesz ülés. (Viharos eljenzés.) Hogy pedig azon napon, napi rend is legyen, a mi fölött disputájanak, hát a napirend a 22-én tartandó ülés után következő ülések napirendjének megállapítása lesz. Vagyis elhatározták, hogy 22-én elhatározzák, hogy mikorra határozzák el a napirend meghatározását. Valóban komikum, amit ezek a liberális urak az ország házában elkövetnek. Itt se ártana ám az a bibliabeli korbács, amely a kufárokat püfölte. Maguk a mamelukok is mar-kukba kacagtak e fölött a határozat fölött. És nem csufoitak meg, nem nevettek ki senki mást vele, mint azokat, akik *Szilágyit* és társait szavazataikkal a parlamentbe segítették arcul verni jogaikat, jó hírüket. — De hát azért csak előre magyar, rohanj a zsidóktól kikrétázott végromlásod utján tovább!

Az új korszak.

Október elsejével új korszak nyílt meg Magyar-ország történetében. A véletlen fölszínre vetett néhány korszakalkotó tehetséget, milyen teszem azt *Bánffy* s e néhány lángeszű politikai nagyvállalkozó, összefogva a zsidósággal megcsinálta az új korszakot. Tulajdonképpen tehát csak október elseje óta énekelhetjük jogosan: „Nem úgy van már, mint volt régen.“ E naptól kezdve változott meg a világ. Fölfordult minden. A tejszín alákerült, a savó fölszínre nyomult; a törvényes állapot helyét adott a kényuralomnak; a nagvok helyét törpék foglalták el; a Biblia meghátrált a Talmud előtt; a kereszténység zsidó rabszolgaságba került.

Igy lévén mindez tagadhatatlanul: kénytelen-kelletlen is igazat kell adnunk a zsidóliberális lapok azon híreszteléseinek, hogy október elsejével új korszak nyílt meg Magyarországon.

Az olvasó tudja, mennyit küzdöttünk mi ennek az elzsidósító, elpogányosító korszaknak fölerőszakolása ellen. Küzdöttünk becsülettel, bátran és rettenthetlenül, mert előre láttuk, hogy az nem csak a kereszténységre, hanem különösen a hazára nézve kiszámíthatlan veszedelemmel járhat.

Fájdalommal tapasztaltuk, hogy a magukat keresztényeknek nevező protestáns felekezetek a kereszténység jogainak megvédelmezése érdekében folytatott küzdelmünkben nem velünk, hanem a zsidósággal tartottak. Nem akarták hinni, hogy az új korszak a keresztény-üldözésnek és a zsidó uralomnak korszaka leszen.

Most már ők is kezdenek kiábrándulni. Kezdi őket észre téríteni az a veszett dühöngés, amelyet a Scheibner zsidók folytatnak a megváltás szent jelvénye ellen.

Vigasztalásunkra szolgál följegyezhetni, hogy *protestáns* *lelkész* volt az első, aki az új korszak iránt való elégedetlenségét bátran ki merte mutatni. Az uralomra jutott zsidóság ugyanis ugy kívánta, hogy az új korszakban papnak ne legyen szabad eskedtetnie. És kívánsága be is teljesegett, mert ma már törvényünk van

arra nézve, hogy egyházi személy nem esküdthet, *Beőr* János uram a *Józsai* (Hajdum.) ev. ref. prédikátor nem vette figyelembe az új korszak törvényének intézkedését és olyan jegyeseket esketett össze szabályszerű egyházi kihirdetés után, akik a farmatringos papot még színéről se ismerték. — Különben nem ő az egyedüli hit-sorsosai közül, aki az új korszak irányával sehogy se tud megbarátkozni, mert egész Szabolcsmegyében minden ev. ref. pásztor arra biztatja híveit, hogy ne fogadják el az új intézkedésekkel járó kiadások fedezéséért az azok körül előforduló dolgok elvégzését.

Bőr János uram ép bőrral aligha fog megmenekülni a törvényszegés alól, hanem hát: lám megmondtam Angyal Bandi! Lám megmondtuk protestáns pásztorok, ne menjetek lépre, segítsétek megakadályozni az egyházpolitikai törvények megalkotását, mert különben baj lehet. Nem hallgattatok ránk. Hiába való most már nem engedelmeskedni a törvénynek. A bajon csak egy móddal lehet segíteni, úgy t. i. hogy velünk együtt revíziót követeltek. Ha nem a kereszt ellenségeivel szöveteztetek volna, nem lenne most szegény népünk annyi zaklatásnak kitéve.

Egyébiránt hiába való most már az új korszak megállapításának módját, eszközeit és munkáit vizsgálni. Helyesebb ennél, ha a tényleges állapottal számolunk be olvasóinknak.

Amint mi vagyunk értesülve a dolgok állapota felől: nem valami hosszú és boldog jövőt jósolhatunk az új korszaknak. A nép ugyanis semmiképp se tud megbarátkozni az új helyzettel.

Szántóváról írja levelezőnk, hogy ott egy pár most vadházasságban él az anyakönyvvezető tudatlansága folytán. Ez utóbbi ugyanis, se a jegyesek jelentkezése alkalmával, se a kihirdetések ideje alatt nem talált olyan akadályt, mely az ifjú pár összekelését gátolta volna. Azok tehát elkészültek a lakodalma rendezés széké szerint. De mi történt? Közvetlen az összehozatal előtt a jegyző ledobja magáról a farmatringot és kijelenti, hogy az Istennek se esketi össze a párokat, míg a belügyminiszter ur ő szentségétől, a farmatringos papától erre nézve engedélyt nem fognak neki felmutatni. A szegény pár elment a farmatringos püspökhöz, az anyakönyvi főügyelő ur ő nagyméltóságához, de bizony az is a belügyminiszterhez utasította őket. Természetes, hogy oda már nem mehetett el a szegény jegyespár, hanem elment haza, megtartotta a lakodalmat és most él vadházasságban.

Csoda-e aztán, ha az új korszakot a nép e rövid két hét alatt is tökéletesen megutálta, és mindenképpen végét akarja szakítani?

Rába-Sz.-Mihályról írják, hogy ott a jegyzői iroda özv. *Pongrácz* Antalné házában van már régebb idő óta. Az új korszak beálltával a jegyzői irodát egyszersmind zsinagógává is át kellett volna alakítani és hirdetési táblával megjelölni. De mikor a lelkes honleány, a buzgó keresztény nő azt meghallotta, hogy a jegyző csuffá akarja tenni az ő házát: kijelentette, hogy vigyék az irodájukat ahova akarják, de ő nem engedi a házát hiressé tenni. Így került a tábla a község házára.

Versecen, az első polgári összehozatal alkalmával a zsidó pár egész kísérete fölött kalappal állott a hivatalos helyiségben a jelenvolt főispán iránt való nagy tiszteletből. S mikor néhány tisztességtudó keresztény ezen megüődve kijelentette, hogy ez a hely nem zsinagóga, a zsidó gyülekezet oly szemtelen röhgésre fakadt, hogy a keresztények majdnem kénytelenek voltak őket kidobálni a község házából.

Liptó-Oszada községben a nép annyira el van keseredve hogy az anyakönyvvezetőt csendőrségnek kell őrizni. Sokan gyermekük születéséről nem mernek jelentést tenni, mert nem bíznak abban, hogy az anyakönyvvezető nem olyan vallásának írja be a kisdédet, amilyennek akarja.

Nagy-Láng képviselőtestülete egyhangulag kimondta, hogy az állami anyakönyvvezetés költségeihez egy fillérrel se járul hozzá. Így tett *Egyházás, Hetye, Horváta, Tápió Ság, Alpár, Magyaród, Babos, Osi, Szárföld, Veszkeny, Zsira, Salamonfa, Nemes-Viss, Káptalan-Viss, Hajdu-Böszörmény, Pétervásár* és *Veszprém* is. Az utóbb említett helyen kimondták, hogy ha passziói vannak a zsidóliberális kormányának, legyen melléjük pénze is.

Zakopce nyitramegyei községben egy tanulatlan utkaparó az anyakönyvvezető, a helyettese pedig egy morva ember. Magyarul egyik se tud. Nem is magyar honosok.

Lietván zsidó anyakönyvvezető van.

Debrecenben, a kálmista Rómában akkora az elégedetlenség, a város megterhelése miatt, hogy az anyakönyvvezetők sürgősen lemondottak. *Sopronban* szintén lemondott az anyakönyvvezető.

Kollároviceon és *Moldován* az első polgári pár piszkos munkás ruhában jelent meg az anyakönyvvezető előtt. Aztán díszes menegzői ruhát öltöttek föl és úgy mentek az Isten házába.

Luszna liptómegyei községben a póstames'er vállalta el az anyakönyvvezetést. A nép e miatt föllázadt ellene és kényszerítette őt a lemondásra.

Sóskut egész elüljáróságát fölfüggesztette a szolgabíró, amiért a költségeket nem szavazták meg, az anyakönyveknek helyet nem adtak és a hirdetési táblákat nem függesztették ki. De a derékszívű elüljáróságra a fölfüggesztéssel éppen nem tudtak rajjeszteni. Inkább elhagyták a hivatalt, de meggyőződésük ellen még sem cselekedtek.

Néppárt és robot.

Egy dunamelléki korcsmában három jegyző ült együtt a bíróval s két zsidóval tanakodtak a magyar világ folyása fölött. A bíró jó ember volt, ki ugyan nem nagyon zavarta a vizet, de voltaképp mint a nép fia a néppárthoz szított. „Tudja-e, mit akar a néppárt?” szól az egyik jegyző a bírónak fordulva, „vissza akarják hozni robotot.” A bíró e csudabeszédet egészen elértette s azt vágta rá: „nem kell a robotot behozni, robotolunk mi már javában, s nem is egy-két napot, hanem egész életünkön át; robotolunk azoknak, kik gazdagodnak, míg a föld népe keserves munka után is legfőlebb hagymát s annak is szárát eszi.”

No ez meg volt mondva s megértették a jegyzőuraimek meg az Izrael fiai is; ittak s mondták, hogy elég ebből ennyi is.

Hogy a néppárt robottal nem is álmodik, azt minden tisztességes ember tudja s tudják a nem tisztességes emberek is; de azt is tudják, hogy a nép hagymaszáron él és keservesen robotol s bármily kéreg nő a tenyerén, üres marad a marka. A néppárt éppen a földnépének pártja s azért azt a földet, melyet az adó, a zsidó s a végrehajtó elszed a lába alól, biztosítani akarja a népnek. A néppárt a földet nem nézi portekának, melyet el lehessen adni németnek, zsidónak, muszkának, hanem a földet tekintti magyar hazának, mely csak addig marad meg a föld hátán, míg a

földet magyar ember, a magyar nép birja. A föld a magyar népé; a föld gyümölcse, termése a verejtékező magyar gazdáké; első sorban ezeket tartsa fön az általuk szántott-vetett magyar haza földje. Aki a népet kipusztítja, aki a földet mint a gyéként alula kirántja, aki a magyar nép telkeit dobra úti s a gazdák talpa alá uti laput kő, s aztán azt mondja, hogy mindegy, bárkié a föld, csak az adó folyjon be: az megtagadja a hazát, a földet, a népet; az nem robotot, hanem rab-szolgásgát hoz rá.

No hát magyar népem és ki az az esztelen s ugyanakkor kegyetlen hazaáruló, aki a népet földjétől elszakítja s a földet bármely jött-ment zsidónak, részvénytársaságnak kezeibe jásza? A néppárt?

Ki az az eszeveszett szájhős, aki azt mondta, hogy mindegy, bárkié a föld, csak az adó folyjon be? Zichy Nándor gróf-e? Eszterházy gróf-e? Olvasta-e valaki a „Néplapban”, hogy lehet a föld zsidóé, muszkáé, csak bankó legyen adóba? Nem? No ha nem olvasták ezt sehoh a „Néplapban”, s ha nem mondta közölünk senki, mert nem mondhatta, ha nem akart szégyenében a föld alá sülyedni, hát meg mondom én, hogy ki volt az a nagy államférfiu, ki ily gondolatra vetemedett; megmondom én, hogy ki a magyar népnek az az édes barátja, akinek mindegy vajjon magyar lakik-e a hazában, vagy zsidó? Tudjátok, ki az? Egy dicsőségesen basáskodó főispán ur, volt főhátramozdító a miniszteriumban.

Itt a robot tekintetes jegyző uraimék a dunameléki korcsmában! Itt a liberális-kormány bölcsességének szaruja, amelyből áldás, bankó, szabadság hull a nép megvetőire és fosztogatóira; koldustarisznnya és hagymaszár és száraz kenyérhej a föld népére.

S ezek az emberek kővel hajigálóznak, mikor maguk is üveg házban ülnek!

Az egész liberalizmus így érez! A föld a rebach prédája; a föld a csere-... portékája. S „vaj geschrien”, mily nagy volt a gezeréz! valamennyi Árpádverü, magyarzsidó, budapesti ujságíró ki nem fogyott a tinta-verejtékezésből, mikor Lebedur gróf, osztrák földművelési miniszter a kis- és középgazdák megvédéséről, a parasztelelem fentartásáról s a kis ipar megmentéséről szólt. Valamennyi magyar liberális lap neki rontott, hogy hogyan mer ilyesmit mondani?

Lám magyar népem! láthatod, hogy ki akar téged koldussá tenni; láthatod, hogy ki akar robotoltatni? A néppárt-e, mely a mezőgazdaságot meg akarja menteni a reánehezédő, túrhethetlen nyomásból, vagy a zsidó, magyar liberalizmus, mely káromlásnak tartja, ha valaki akár gondolatban is mer vetemedni arra, hogy a föld népet meg kell védeni? Ki akarja a robotot? Vajjon az-e, ki a gazdákat a spekuláció piócáitól meg akarja szabadítani, vagy az, ki úgy kormányoz, hogy termelőket és fogyasztókat egyaránt károsít s tönkreteszi a nemzeti jóléte? S ezek az emberek, kik hazafiságukból kivetkőztek s a jött-ment zsidóvilág polgárság kufar szellemének szolgálivá lettek, merik azt mondani, hogy a néppárt a robotot be akarja hozni.

A néppárt előtt a föld a magyar népé, s csak addig lesz ez a föld hazánk, míg a mienk lesz; mihelyt más vitte el és foglalta el akár erőszakkal, akár spekulációval a földet, megszűnt a föld hazánk lenni s mi elvándorolhatunk másfelé foglalni magunknak hazát vérrel, miután a mienkét elfoglalták a „vérontás nélküli honfoglalók” pálinkával, bőrrel és... a magyar liberalizmusnak zsidók számára robotoló közreműködésével.

Prohászka Ottokár.

Görrhes Péter levelei a magyar katholicusokhoz.

III.

„Szomoruk az idők, a napok feketék;
Oda hagytak apáid, oh nemzet, oh nép!
Csak azért szakítád le bilincseidet,
Hogy újabb, nehezebb vas övezze kezéd?”

E verseket Petőfi írta 1848-ban, amikor e szavaknak semmi értelmök sem volt; mert a hon atyái nem hagyták el sem a nemzetet, sem a népet.

Nemzet és nép között sem volt már akkor különbség, mint azelőtt, mikor a *nemzet* alatt csak a nemességet értették; *nép* alatt az ország lakóinak tömegét, amely a nemességen kívül állott; de nyitva volt előtte az ut, hogy magát a nemesség rendébe felküzdhesse akár tudmányaival, akár vitézségével, akár egyéb polgári érdemeivel.

1848-ban nép és nemzet egybe olvadt, amelynyiben a nemesség mindazon jogokat, amelyeket azelőtt maga élvezett, megosztotta az egész néppel.

Azóta akár azt mondjuk: *magyar nemzet*, akár azt mondjuk: *magyar nép*, mind a kettő alatt az ország lakóinak összegét értjük.

Ez összeség soha sem volt nagyobb egyetértésben, mint éppen 1848-ban, de csak 1848-ban. Ezt hangsúlyoznom kell. És ismételve hangsúlyozom, hogy a nép és atyái között soha sem volt nagyobb egyetértés, mint 1848-ban.

És ha hűtlenségről lehet szó, akkor nem a hon atyáit, akikre Petőfi céloz, hanem a népnek és pedig a csak akkor felszabadított népnek egyes rétegeit lehet hűtlenségről vádolni. De erre én fátyolt borítok. Semmi szükség a régi sebeket felszaggatni.

Aztán nem is voltak azok az 1848-iki napok, sem szomoruk, sem feketék. Soha fényesebb, soha vígabb napjai nem voltak a magyarnak; mikor még az én apám is, aki már kilenc gyermeket táplált nem nagy gazdaságából, mikor mondom, meg az én kilenc gyermekes apám is oly vígan ment a futó Jelasich üldözésére, mintha lakodalomba ment volna; és midőn nem nagy hadi dicsőséggel visszatért a schwecháti csatából, így nyilatkozott a katona-életéről: Szép élet az a katona-élet fiam, csak oly sokan ne volnátok itthon. Ehhez persze azt kell gondolni, hogy arról a sok gyerekről neki kell gondoskodnia.

Jötték aztán az 1849-iki év első három hónapjában fényes napok, dicső napok. Akik a 48-ik évben többnyire futottak, most futtatni kezdetek, futtatták az ellenségét.

De már a negyedik hónapban kibujt a szeg a zsákból. Az első győzelmek mámorában Kossuth indítványaira a képviselők félre dobják az álarcot, amelyet addig hűségesen hordoztak; a jószágos Ferdinánd királyt, akinek zászlói alatt harcoltak honvédeink és közös katonáink, megfosztják trónjától, a királyi családot száműzöttnek nyilvánítják, mint azelőtt minden szabadságharcunkban, vagy forradalmunkban; kikiáltják a köztársaságot, ami a honvédhuszár szerint nem egyéb, mint *dupla lenung* (zsold), *nincs király*. Ezzel el volt vetve a kocka, amelyen az osztrák hatot, a magyar vakot dobott.

Bekövetkezett Világos.

A többit minden magyar tudja.

A forradalom megszűnt, az osztrák uralom megkezdődött és kevés év mulva rend állott be minden téren.

Még akkor sem következtek fekete napok, csak borús napok, amelyek után reméltük, hogy előbb utóbb Felvirrad még valaha,
Nem lesz mindig éjszaka.

Fel is virradt, azoknak az atyáknak közbenjárására, akire Petőfi értette ama szavait:

Oda hagytak apáid, oh nemzet, oh nép!

Röviden, a katolikus főurak és főpapok sok viszszautasítás, szegyenkezés után meghallgatást találtak a főlésznél; és a borús napok eltűntek, földerült a magyar ég; az ország maga urává lett, maga rendezte ügyeit és rendezi már 30 év óta a nélkül, hogy rendet tudna valamiben behozni.

Törvényt törvényre gyártottak, s alig van egy cikelye a törvényeinknek, amely nem kortes célból született volna.

Adót adóra főztek ki: adósságot adósságra halmoztak; az osztrákok alatt fizetett adóinkat megháromszorozták; és az eredmény mindig csak *deficit*, ami magyarul azt teszi, hogy mindig több a kiadás, mint a mennyi az ország kincstárába a roppant adókból befoly. *Hiány biz' az, nem deficit.*

Az osztrák uralom alatt nem győztünk eleget Zugolódni a hivatalnok-sereg ellen; no hiszen van most olyan hivatalnok sereg, amelyhez hasonló tiszszerte gazdagabb országban sem található.

Aki figyelemmel kísérte, vagy aki visszagondol husz éves alkotmányos életünkre, lehetetlen nem tudnia, hogy minden választás előtt új hivatalokat állítottak fel; valamint ugyanakkor új adósságot is szereztek.

Az új hivatalok új pártolókat vontak a szabadelvű kortes zászlók alá; az új adósságcsinálás még mindig hozott egy kis zsebpénzt kortes célokra.

Igy jutott hazánk abba az állapotba, amelyben ma már valósággal nyögünk.

A miniszter szó magyarul annyi, mint *szolga*; az ország minisztere nem több, nem kevesebb, mint az ország szolgálója; valamint a minisztráló gyermek a papnak vagy az oltárnak szolgálója.

A miniszter felelős az országnak; de arra még nem volt eset, hogy egy magyar minisztert feleletre vontak volna; vagy ha egy-egy ellenzéki képviselő azt megtette is, a kormányt saját pártja mindig fölmentette; habár néha sok millióra menő összegekkel többet kiadtak, mint a mennyit törvény szerint szabad volt tenniük.

Igy lett az ország szolgájából az ország ura, sőt ma már bátran elmondhatjuk, hogy az ország zsarnoka; és a honatyákból, a választott képviselők közül lett a zsarnokság cimborá hada.

Most már csakugyan:

„Szomorúk az idők, a napok feketék.”

Az ország kizsárolásának szomorú ideje; a jogfosztásnak fekete napjai.

Most már elmondhatjuk:

„Oda hagytak apáid, oh nemzet, oh nép!”

Akiket képviselőddé választottál, akikre jogaid és szabadságod védelmét bízad: azok segítik jogaid és szabadságod megsemmisítését.

„Csak azért szakítád le bilincseidet,

Hogy újabb, nehezebb vas övezze kezed.”

Azért küzdöttél 1848-ik és 1849-ben, hogy ugyan azok, vagy ugyanazok utódai, akik akkor a hivatalhelyiségből vagy a gyermekszobából nézték mint vértettél a könnyelműen földeztett háboruban: ugyanazok foszszanak meg *egyetlen egy jogodtól, a képviselőválasztás jo-*

gától; hogy aztán a megvásárolt szavazatokkal összehozott többséggel még hited és vallásod ellen is kényők-kedvők szerint hozhassák a kereszténység, *különösen a katolikuság megrontására* alkalmas törvényeket.

Céljuk azonban nemcsak megrontása a kereszténységnek, hanem egyenesen megsemmisítése különösen a katolikuságnak, amint már több ízben kimutattam a francia olasz és más országok katolikus ellenes törekvéseiből, a katolikuság üldözéséből, elnyomásából, kifosztásából, megrablásából.

Azokat majmolják a mi törvényhozőink is. És mindazokat az istentelenségeket el fogják követni nálunk, amelyeket elkövettek Franciaországban, Olaszországban, ahol még semmi jele sincs a kijózanodásnak; mint van Németországban, ahol a katolikusok *hithűségén szilárdságán, okosságán és becsületességén* hajótörést szenvedett még a hatalmas Bismarcknak luheránus dühe is. Melyiket fogjuk mi magyar katolikusok követni? A francia és olasz katolikusokat-e, vagy a német katolikusokat? A francia és olasz katolikusokat a léhaságban, vagy a német katolikusokat a szilárdságban? Erre majd a jövő levelemben felelek.

A hitvallókhöz.

Szeretett hittestvéreim! A magyarországi jelen keresztényüldözések korában alig lehet reánk nézve vigasztalóbb valami, mint az a számtalan részvétnyilatkozat, mely a „Magyar Néplap”-ban megjelent; mert bizonyítványai ezek annak, hogy mi, kik „szentek fiaivagyunk” egymással szellemi és lelki közösségben élünk. Minden részvétnyilatkozat egy-egy bátor és magasztos hitvallás, mely a késő unokákat is lelkesíteni fogja egykoron, üldöztetésük idején. Sajnálatos csak az, hogy szűk a tér, melyen hitvallástételre megjelenhetünk, mert a keresztény vallás igazaiért küzdő harcosoknak is azon — t. i. a „Magyar Néplap” hasábjain — kell helyet engedniük. S noha kimondhatlan lelki örömmel szemléljük, hogy naponkint több és több hitvalló jelentkezik: kénytelenek vagyunk rá, hogy csak minden tízediknek vallástételét mutassuk be egészben, a többiét pedig csupán rövid kivonatban. Az érdem azért egyforma, amint egyforma lesz az a hervadatlan korona is, melyet Isten a hitvallók számára készített mennyekben.

Részvétnyilatkozatok kivonatban.

Lökkös Lajos Lédecről. Borzasztónak találja a ker. Magyarországra nézve, hogy ha egy kath. ember szót mer emelni a hit védelmére, azt elítélik királysértésért, az igazi királysértéseket pedig eltitkolják. Szerinte rosszul teszi a liberális had, hogy a kath. hit bajnokait egyenkint hőrtönöztesse be, mert egy helyett tíz, száz, ezer áll elő. Hanem ha már elkezdette, vet-

tesen börtönre minden főpapot, mint lekipásztort, minden igaz hívő katolikust, nőt, gyermeket egyiránt, hogy „békében élvezhesse az uri ágyasságot“. Szívből osztózik az elítelt fájdalmában s erőt kér számára az ég Urától, hogy a vallás sz. ügyének még sok szolgálatot tehessen.

Oroszi Ferenc, Nagyvenim. Üdvözetét küldi az elíteltnek. Kívánja, hogy Isten legyen vigasztalója.

Fodor József, Nagy-Várad. Fáj a szíve, hogy az elíteltnek a börtönben kell szenvednie, de más részt meg örül neki, hogy ott érdemeket szerezhethet magának az örök életre. Ugy itéli, hogy ha több olyan pap volna Mária országában, amilyen az elítelt, könnyű volna megbuktatnunk a liberálisokat. Bátorítja rá az elíteltet, ne féljen ezer börtöntől se, mert lelkének lángját ellenségei el nem olthatják. Végül kéri őt, hogy kiszabadulván börtönéből, álljon ismét az általa megteremtett néppárt élére.

Horváth Gáspár, *Lapujtőről* az összes néppárti választók nevében küld üdvözetet a fogoly vezérnek.

Klement Józsefné Miskolcz. Szerinte Lepsényi bebörtönözésével minden igaz kath. hívőt mélyen megbotránykoztattak. Kéri a jó Istent, hogy szeretet martirunkat tartsa meg szellemi és testi erőben még nagyon sok éven át.

TÁRCA

Fel azzal a lobogóval!

*Fel azzal a lobogóval,
Melyet Árpád hősi módon,
Kárpátok közt, szikla-ormon
Győzelmesen kitűzött,
Hogy ott álljon mindörökre,
Melyért minden földgöröngyre
Egy csep vérünk kifolyott.*

*Fel azzal a lobogóval,
Melyet szent István királyunk,
— Hogy a vésszel szembe szálljunk —
Vitt előttünk magasan!
Krisztus urunk szent nevébe'
Küzdöttünk a harc hevébe
S a lobogó szent maradt.*

*Fel azzal a lobogóval,
Melyet hosszú ezredéven
Életével mindenképpen
Védelmeszt a magyar!
Melynek három szép színébe
Ott áll Szűz Mária képe, —
Szabadságunk angyala.*

*Fel azzal a lobogóval,
Mit kufárok elalkudtak,
Sehonnaik eltiportak,
Bemocskoltak csufosan!
Mely egykor oly szentül állott,
Hogy megnézte a világot
Mint bámulja a világ.*

*Fel azzal a lobogóval!
Szűz Mária szent nevébe'
Vigyük a világ elébe,
Hogy még egyszer nagy legyen!
Ezer évet vagy megérünk
Ujra, hogyha győzhetünk,
Vagy egy szálíg elveszünk.*

Pálteleki.

A pálinka.

Ministráns gyerek voltam, mikor Szabó Gyuri hazakerült a katonaságtól.

Feszült rajt' a mondér, pengett a rámás csizma sarkantyúja; a falu népe alig győzte nézni ezt a derék legényt!

A kisbíró oldalba is bökte a harangozót, mondván:

- Felvitte az Isten Gyuri dolgát Pesten!
- Hogy hogy?
- Frájter lett belőle.

Szabó Gyuri pedig szomorúan ment be abba a házba, ahol nem várták tárt karok, édes szülői csókok.

Árva volt. Edes anyjának akkor hasadt meg a szíve, mikor rámondták a fiura, hogy: „taulich!“ Az apja meg meibajos volt. A mult héten temették el.

Mikor Gyuri ledobta magáról a mondért, rákönyökölt az asztalra és sirt árvasága fölött.

Aztán munkához látott, dolgozott szorgalmasan, gondozta a házat. Jó módban volt. Eljárt rendesen a templomba, mindennap mondott egy-egy imát szülőiért.

Este van.

Szabó Gyuri a szomszéd faluból tart hazafelé. Az uraságnak vitt néhány zsák kukoricát, mert hát nem-sokára itt a tél, egy kis pénz kell a házhoz.

Vele van a kisbíró is.

A falu elején a „jószívű Mózsinal“ megállnak. Hosszu volt az ut, nem árt meg egy kis frissítő.

— Mit iszunk? — szól Gyuri.

— Amit kend hozat! — veti oda a dobverő.

Mózsai bort tesz az asztalra, isznak.

— Kutjának kell az ilyen bor! — kiált föl a kisbíró, száját görbére huzva. Igyunk inkább pálinkát!

— Nem embernek való! mondja Gyuri.

— Nem-e? No lássa kend Gyuri bátyám én furt-furt azt iszom, aztán semmi bajon sincs! Nézzen meg, mi hiba van rajtam? Olyan vagyok, mint a makk?

— Nem lesz kend mindig ilyen!

— No már azt nem hiszem el kendnek, ha mindjárt frájter is! Tudom, ha csak egy kortyot iszik is abból a jó italból, megnyalja még az üveg fenekét is! Aztán olcsó, kevés pénzért sokat adnak és jobban csuszik, mint az az ólomcukros micsoda!

Gyuri parazsan ült s két ördög incselkedett vele. Az egyik a kisbiró, ott állt előtte; a másik a Mózi, aki hátulról biztatta.

— Gyuri öcsém, van ám fájn pálinkám!

— Ússe kő! Próbáljuk meg.

Az első korty lecsuszott, kitűnően izlett. A fél-messzelyes üveg csakhamar kiürült.

— No, mit szól hozzá? — kérde a kisbiró, nagyot huzva a friss üvegből.

— Nem éppen rossz!

A másodikat követte a harmadik üveg, az utolsó korty már nehezen csusott le. A józan fej csakhamar kábult le. Gyurival forgott a világ, háza kapuját alig találta meg.

Másnap még alig pihymalodott, Gyuri kezében már ott volt a pálinkás üveg. Ott volt azután sokszor, mindig.

A házat a pálinka vitte el. Az istálló is üresen állott.

— Kedves Gyuri öcsém, legyen eszed, ne fald azt a mérget! — intette őt a jegyző.

Az intő szó, a komoly figyelmeztetés nem használt. Gyurinak hiába beszéltek; nem törődött semmivel. A pálinkának élt, annak dobta oda vagyonát, drága egészségét.

A Mózinál feküdt le, ott is kelt fel.

A jószág árát megitta, szántóföld, rét, szőlő is eluszott...

— No Mózi, még azért a kukoricáért egy pár üveggel!

Mózi örömmel adott neki. Hogyis ne! Ilyen vendég ritka; nincs az egész határban!

Gyuri kiitta az utolsó üveget, befeküdt az árokba. Szájából kékes lángok törtek elő, testét fekélyek lepték el; egy fájdalmas kiáltás röpített el még a szederjes, vonagló ajkáról és elaludt — örökre!

A pálinka gyuladt meg benne!

A vasárnapi szent beszédet a jóságos arcu plébános imígy fejezte be:

— Fiaim! Elöttetek a rémes kép! Ne igyatok pálinkát soha!

Kajuch Bertalan.

A keresztény magyar néphez.

Lepsényi szerkesztőnk érdekében.

Szeretett szerkesztőnket a jogtiprás poroszlói börtönre hurcolták. Az idő eljárt, — december elsején nyitják ki börtöne ajtaját. Kezébe fogja venni a tollat ismét, hogy hitünk védelmére keljen. Ünnepelesen kell, hogy fogadjuk őt. Néma tiltakozásul arra az ítéletre, mely jogtalan, mely igazságtalan volt, mely Lepsényivel az egyházat, az üdvözítő kath. vallást sújtotta. Keljenek fel az egyház hívei és járuljanak elébe. Fejezzük ki vele bizalmunkat ő iránta, mutassuk meg, hogy mi katolikusok élünk, élünk erősebben mint valaha; jobban ragaszkodunk Krisztus egyházához mint valaha, jobban érezzük, hogy magyarok vagyunk, mint valaha! Lepsényi fogadtatása a budapesti keleti pályaudvaron lesz. Azok, akik Budapesten laknak, vagy módjukban áll feljönni, azok lépjenek be, a Lepsényi fogadtatására alakuló ünneprendező bizottságba. Költséggel nem fog járni. A bi-

zottságba beléphet minden jó érzésű katolikus hívő, férfi és nő egyaránt.

*Tartsa kötelességének minden igaz hívő keresztény, aki teheti, csatlakozni. A csatlakozás csak annyiból áll, hogy egy levélben bejelenti **Biró Zoltán** lapunk munkatársa, a bizottság ideiglenes titkára címén (Budapest, Práter-utca 44. sz.) a belépést. Felhívjuk mindazokat, akiket szent ügyünk drága vértanújának szenvedése megindított, hogy jöjjenek el az e hó 24-én csütörtökön este hat órakor tartandó előértekezletre, a „Magyar Néplap” szerkesztőségébe. Budapest Práter-utca 44. szám. Mindenkit örömmel fogadunk rangkülömbőség nélkül, még a napszámosnak is jogot biztosítunk hozzászólni az értekezlet indítványaihoz.*

Jöjjenek el a vidékiek is, akiknek tehetségükben áll. Közösen fogunk elnököt választani a bizottság fejevé. Ott fogjuk megállapítani az ünnepség programját. Hisszük, hogy sokan el fognak jönni a hitnek védelmére.

Ebben a tudatban bocsájtjuk közre hívő sorainkat.

Az ünneprendező-bizottság.

Szentlélek kegyelme. Lacfalván született, Magyar-Láposon lakó *Filip János* 24 éves legény, f. évi szept. 28-án a gör. kel. szakadársághól ft. *Miklós Albert* plébános előtt az egyedüli üdvözítő róm. kath. anyaszentegyház kebelébe visszatért, hogy így r. k. jegyesével a farmatringos házasságot megelőzve — Isten oltáránál köthesse meg a szent házasságot. — Ugyancsak az egyházpolitikai törvények életbelépeése előtt tömeges áttérések történtek a római katolikus vallásra. Az erzsébetvárosi plébánia-templomban egymagában 21 zsidó és 9 református férfi és nő tért át a római katolikus hitre. A keresztelést nagy közönség jelenlétében *Tóthfalussy Béla* plébános végezte. — Nemrégiben meg *Sóváron. Orlovsky Jakab* elhagyta Luther tévtanát s visszatért az egyedül üdvözítő róm. kath. anyaszentegyházba. A hitvallást nt. *Derfnyák Béla* s. lelkész ur kezébe tette le, aki igen megható szép beszédet intézett a megtérthez és a hívekhez. Isten áldása kísérje egy a megtérte, valamint a buzgó lelkész urat. Hasonlóképpen *Turócm. Dánova* községi születésű 23 éves hajadon *Putra Johanna*, f. é szeptember 29-én az ágost. evang. eretnekségből, miután a somos-ujfalusi templomban az apostoli hitvallást ünnepélyesen tetette, a kath. anyaszentegyház tagjává avattatott; és hogy megelőzze az áldat an polgári alakíságot, még az napon r. k. jegyesével, *Novák Vince* lengyel születésű ifjával az Isten oltáránál szent házasságra lépett.

A jó pásztor. *Velence*, nagy ünnep színhelye volt e hó 15-én. *Meszlényi Gyula* szalmári püspök, *Velence* szülőfalujában édes anyja emlékére, igazi nagyurhoz és

egyházfejedelemhez illő bőkezűséggel egy elemi leányiskolát alapított, melyet a törvény és a kor minden követelményeinek megfelelően felszerelve, ez évi október 15-én, az alapító püspök édesanyja védőszentjének ünnepén, *Terez* napján, *Steiner* Fülöp székesfehérvári püspök felszentelt és rendeltetésének átadott. A felszentelésen jelen volt az alapító és a felszentelést végző püspökön kívül több meghívott egyházi és világi előkelő-ég. Az új leányiskola ugyanabban a házban van elhelyezve, a melyben *Meszlényi Gyula* született. A legszebb háza ez Velencének. *Az 50.000 forintba* került intézetben, mely nemcsak Velence községére, hanem az egész vidékre is igazi áldás, szatmári apácák fogják tanítani, akik már át is vették az intézetet. Ime a fiúkégyeletnek és a jó pásztor feladata helyes felfogásának egy előkelő és fényes eleven példája, a mely vajha mennél több követőre találna.

A király sétakocsizása alatt szombaton délután Bácsben, mikor a király Schönbrunnba hajtatott a Zwieback-cég gyártelepe előtt egy igen jól öltözött férfi a király kocsija után szaladt és hátulról abba belekapaszkodott. A király hamar észrevette ezt s a kocsit megállíttatta. Az elősietett rendőrök az illetőt azonnal a rendőrségre vitték. Azt mondják, hogy az illető férfi egy kérvényt akart átadni a királynak.

Statisztika. A polgári házasság elől menekült a szklabonyi plébániában *egy* pár, a budapesti plébániákban *21* pár, Szegeden *28* p., Pozsonyban *54* p., Pécsen *34* pár, Kassán *48* p., Temesvárott *41* p., Aradon *16* p., Szombathelyen *14* p., Kecskeméten *10* p., Szabadkán *50* p., Győrött *59* p., Esztergomban *4* p., Székesfehérvárott *22* p., Nyitrán *28* p., Vácot *14* p., Mosonyban *12* pár, Félégyházán *7* pár, Kőszegen *9* pár, Majson *15* pár, Mocsnokon *14* pár, Orosházon *1* pár.

Ujbor. Zalamegye hetenyi járásából többen is írtak lapunknak, hogy az idei bor igen jó minőségű. Szécsiszigeten, *Alsó Lendva* és *Letenye* községek hegyeiben a keresztény termelőknek volna mintegy *25* cernyi hektoliter különféle minőségű eladó új borok. Főhívjuk rá a vevők figyelmét, azzal, hogy óvakodjanak a zsidó szenzálóktól és közvetlenül a keresztény termelőkkel érintkezzenek.

Mit akar a néppárt! Ez a címe egy kis füzetkének, melyet a néppárt orsz. központi irodája adott ki, hogy benne a népet a néppárt szándékai felől fölvilágosítsa. A füzetke minden hazai nyelven megjelent és ingyen kapható. Kérjük a választó polgárokat: álljanak össze s írják meg egy levelezőlapon a néppárt központi irodájának (Budapest, Podmaniczky-utca 8.) hogy hány példányt és milyen nyelven kívánnak az említett füzetből. Megkapják *ingyen és bérmentve*.

Szűz Mária tisztelete. Hernád-Kérsi levelezőnk írja, hogy ott e hó 13 án lélekemelő Mária ünnep folyt le a hívek körében. Ugyanis egy ottani földműves *Süveges* András és neje egy barlangot ajándékozott a plébániának, mely a lourdesi jelenést tünteti fel. A szép, műizlésű barlang egy mária szoborral s megfelelő oltárral *300* forintba került.

Farmatringos rugaszkodás. A *szászvárosi* (Baranyam.) Bánfi-káplán, érezven magán a farmatringot, számárnak képzelte magát s rugódozni kezdett a néppárt, valamint annak vezérei felé. Majd aztán, korroggni kezdvén a gyomra, a *papi javak* virányaira szeretett volna elkalandozni egy kicsit legelni a tilosban. De mikor a nép ezt észrevette: vállaira emelte (t. i. a saját vállaira, nem pedig a füleséire) a káplánt, aki aztán jó

hangosan oda sugott neki egy pár olyan szót, melyből Bálám prófeta samarának legbutább utódja is érthetett volna.

Amit a kutyapecér szégyenlene. Orosházáról írják nekünk, hogy az ottani sintér, aki már *11* év óta él vadházasságban, jelentkezett a plébánosnál, hogy meg akar esküdni. Mivel pedig keresztlevele még szept. 23-án se érkezeti meg: a pecér *kölsönkért pénzen* elment Aradra, hogy szept. 30-án megesküdhessenek. A plébános kérdésére, hogy vajjon mi indította őt e lépésre, eladta, hogy *nem tudná elviselni azt a szégyent, hogy neki polgárilag kellene esküdni*.

Panasz. A farmatringos plébános urak orra vére megeredt. Nem tudják feladatukat teljesíteni, mert sok a munka s emellett mindenfelé iszonyu gunynak vannak kitéve. A nép neveti, csufolja és átkozza őket, s mint a „*Magyarország*“ mult vasárnapi számában írta, a nép ellenszenvét, különösen a „*Magyar Néplap*“nak és a tót „*Krestan*“nak tulajdonítják. E két lapunk ellen a nevezeit újság hírlélese szerint az anyakönyvi felügyelők panaszt is emeltek a minisztériumban. — Arra igazán büszkek vagyunk, hogy a nép szemének fölnyitását és az általános tespedésből való fölkelést lapunknak tulajdonítják. Csakhogy ez ellen aztán hiába akarnak ám a minisztériumban bármit is tenni. A nép már lát; a félvezetés nem megy oly könnyen, mint előbb. Hogy pedig a farmatringos plébános urak megrongyolódott tiszteletét miniszteri ukázzal lehetne megfokozni, — no már ebben Tamások vagyunk.

Nem kérünk belőle. Rotschild zsidó nagyon elszontyorodott azon, hogy a jó bécsiek a községi választások alkalmával, az antiszemitákat juttatták többségre s hir szerint arra határozta magát, hogy Bécsset elhagyva, Budapestre jön lakni. Ezzel egyidejűleg vesszünk hírarról is, hogy Hirsch párizsi zsidó bankár szintén Magyarországon akar megtelepedni. Kossuth Ferenc vezércikkben öntötte ki örömét e hir felett, de mi nem tudunk neki örülni. Rotschild és Hirsch a távolból eleget tudtak színi Magyarország véreből: éppen nem kívánjuk, hogy még közvetlenebbül tehessék ezt. Csak maradjanak ahol vannak. Zsidóból többet nem kérünk. Ugyis több van a nációból a soknál.

Egy hajós kapitány ötlete. Igazán ügyes fogást csinált néhány nappal ezelőtt egy dunai hajó kapitánya. A hajó ugyanis, mely rendszeren Belgrád és Odessa közt közlekedett, némely kisebb állomásnál csak akkor szokott kikötni, ha van utas, aki ott ki akar szállni. Egy ilyen kisebb állomás előtt egy fiatal ember jelentkezett a kapitánynál s kérte, hogy a hajó kössön ki, mert ki akar szállani. A hajó tényleg ki is kötött, s a fiatal ember kiszállt. Aig ment azonban a hajó néhány fonalnyira, mikor az egyik utas kétségbeesve rohan a kapitányhoz s tudatja vele, hogy e tűnt a börtáskája, amelyben *10.000* arany volt. A kapitány rögtön állatta, hogy a tolvaj csak az a fiatal ember lehet, aki előbb távozott a hajóról, s ezért nem szólt, hanem egy nagy ivben, hogy még az utasok se vették észre, visszatért a hajóval ahhoz a falucskához, ahol a fiatal ember kiszállott. A hajó nevével ponyvával eltakartatta s megfuvatta a jelző kirtöket. Néhány perc múlva csakugyan jött is a várva-várt tolvaj a börtáskával s nagyon csodálkozott, mikor csupa ismerős arcot látott. A hajón aztán megmagyarázták neki a cseit, s a kapitány letartoztatván, Odessában átadta a rendőrségnek.

Olvasókör-megnyitás. Csanálosról írják lapunknak, hogy az ottani katolikus olvasó kört a mult héten szép ünnepek közt megnyitották.

Idők jöle. Egy tisztán kath. városban, Gyöngyösön van nekünk egy zsidó levelezőnk, aki ugyan nem lapunk számára dolgozik, mert ehhez egy kissé még ostobácska, hanem mulattatásunkra és szórakoztatásunkra írja szorgalmasan az ő leveleit. Minden héten jön tőle egy, néha két levél is. E levelek azonban egyre zavartabbak lesznek és most már attól félünk, hogy levelezőnk hamarosan meg fog bolondulni. Nem ismerjük ugyan őt, de mérget mernénk rá venni, hogy bicsakkal van megkeresztelve s annak dacára következetesen *katholikusnak*, még pedig jó katolikusnak vallja magát. Lehet, hogy a megkeresztelkedés nehézsége kezdi szegénynek megbomlasztani az eszét. Ha így volna, kérjük gyöngyösi előfizetőinket: puhatolják ki, melyik zsidó az, aki oly buzgón olvassa lapunkat és mi szívesen vállalkozunk rá, hogy őt kellő előkészítés után megkereszteljük. Leveleiben katolikusnak vallja magát, bizonyára lelkében is az tehát. Azért sajnálnók, ha a nehéz küzdelembe bele kellene bolondulnia, még se érhetné el célját, hogy t. i. tagja lehetne az egyedül üdvözítő kath. vallásnak.

Sok az eszkimó, kevés a foka. Hiába csinál a kormány új és új hivatalokat, még se képes zsiros hivatalba ültetni minden egyes levégzett emberét. Nem lepődünk meg tehát, mikor olvastuk, hogy a kormány ismét öt darabbal szaporította az anyakönyvi felügyelők számát.

Egyházi szerek, templomi zászlók és lobogók stb. bevásárlására ajánljuk **Gavora József** egyházi szerek műintézetét Budapest váci-utca 17.

Fontos! Betegápoláshoz szükséges eszközök, sérvkötők, testegyenészeti kötőszerek beszerzésére legjobb ajánlhatjuk **Keleti J. orvosszabészeti műszergyártó céget** Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. Nagy képes árjegyzék zárt borítékban.

Egyházi szerek, műhímzések, miseruhák, zászlók, kereszt-úti- és oltárképek, csillárok, fehéreneműek, kegytárgyak, képek és könyvek beszerzésére ajánljuk **Szűts és Társa**, a bibornokérek és Magyarország hercegprimásának udvari szállítóit Budapesten. — Árjegyzékeiket kívánatra bérmentve küldik.

Adakozások.

Lapunk főszerkesztőjének: Lepsényi Miklósnak sajnálatos elíteltetése által fölmerült költségek viseléséhez adományaikkal járulni szívesek voltak:

Vid Péntek Vendel 70 kr. Borgátai kath. hívek 2 frt 70 kr. Vas-Rátót Novák Imre és Mária 1—1 frt. Nyir-Bátor Lászlóczki János 1 frt. Fazekas Zaluzsány „rózsafüzér egyesület” 2 frt. Pápa-Kovácsi Czirfusz Antal 50 kr. Ráczeke Podruzsik Péter 50 kr. Mosdós Pitroff Irén urnő gyűjtése Zsigmondházán herceg Hohenlohe Clodvignő ő exellentiaja és méltos Majláth Györgyné 2—2 frt. Hajek Katalin, Hochholczer Róza, Dolisál Katalin, Kiss János Schtucler Károly, Morkreiter Szaniszló és Dobuvecky Mária 50—50 kr. Mosdósról Vavrincez Mária, Simon Katalin és Kovács Sándor 50—50 kr. többen 1 frt összesen 10 frt. Budapest özv. Gábris Péterné és Farkas Róza 50—50 kr. s gyűjtő-ívükön ada-

koztak Horváth Róza, Veszely Istvánné, Szlobalink Pálné 50—50 kr., többen adakoztak 3 frt 85 kr. összesen 6 frt 35 kr.

A beküldött kegyes adományokért, nem különben a hozzánk intézett rokonszenves részvevő sorokért szent ügyünk drága vértanujának nevében legforróbb köszönetünket nyilvánítjuk. Áldja meg az Isten a kegyes adakozókat az ég és föld minden áldásával!

HITBUZGALMI ROVAT.

Alkantarai sz. Péter hitvalló.

Október 19.

1499-ben Spanyolországban, Alcantara városban született. Előkelők, istenfélők, jámborok voltak szülei.

Péter már gyermekkorában szülei példáján buzdulva élt-halt. Legkedvesebb foglalkozása az Ur Istennel való társalkodás, az imádság volt. Imádságaiba, elmékedéseibe nem egyszer annyira bele mélyedt, hogy az evésről is megfeledkezett.

A felsőbb tudományok elsajátítása végett a szalamankai híres egyetemre került. Itt se hagyta el imádságát, sőt ellenkezőleg, az imádságban való buzgóságát még fokozta.

Az romlása ifjainknak, hogy amint az iskolában fellebb és fellebb kerülnek, azon fokban az imádságot el-elhanyagolják, míg végre el is hagyják.

Szó ami szó, ne himezzünk ne hámozzunk, hanem valljuk be őszintén, hogy sok a laj, hogy gyöngye lábán áll az erkölcsösség különösen ifjaink között.

Miért? mert a vallásosság, a jámborság nem vert gyökeret az ifju lelkekben.

Azt hiszi egyik másik elkapott szerencsétlen ifju, hogy a templomba való járás, a gyakrabbi sz. gyónás s áldozás, az imádság, a böjt, önmegtágadás, hogy ez mind szégyen foltot ejtene a becsületén, a tudományán. Mire vall az efféle gondolkodás?

A hit megfoghatóságára, a hit hiányára.

Ej-ej hát az az Isten csak a kis gyermekek Istenkéje-e, nem-e a tudósok Istene is? A költőnek felkiáltása: Isten, királyok Istene! csak olyan költői képzelet játéka?

Van Isten, szeretett ifjam. Van! Ez az Isten pedig a te legfőbb Urad is, aki te reád is figyel, téged is számon tart és majd számon kér.

Ne huzódazzál úgy hát attól az Istentől! Menj csak menj az Ő házába, a templomba!

Hajtsd meg, hajtsd meg a térdedet, vess magadra keresztet úgy, amint kell; tedd össze a kezedet, vedd elő az imádságos könyvedet, vedd elő a Rózsafüzéredet, — van-e? — és imádkozzál! Kárát bizonyynyal nem fogod vallani. Nyugodtabb lesz a lelked, figyelmesebb az elméd; könnyebben esik majd a tanulás is, több időd is marad reá, mintha az imádság helyett a korcsmákban, a kártya mellett töltöd az idődet. Isten kegyelme, Isten szeretete benned gyarapodni fog s az ifju szív szenvedélyeinek viharai az erények virágait le nem tördelik, ki nem tépik el, nem pusztítják. Te erényeiddel kedves leszel Isten és az emberek előtt.

Péter helyt állt, mint ifju, mint egyetemi tanuló. Gyakrabban járult a szentségekhez, a világ mulatságaitól tartózkodott, ellenkezőleg külön önmegtágadásokkal sanyargatta magát.

Pályaválasztásra került a sor. Péter előtt a világi fényes jövő kecsegtette lebegett. Péter a fénybe mélyebben tekint, a fényben árnyékvonalakat lát, t. i. a sok lelki veszedelmet, mely lelkét fenyegeti. Elfordul a fénytől. Inkább homályban kíván maradni. Ne is tudjon róla a világ. Elég ha Isten látja.

De hát övéi! Azok magok körében fényben, dicsőségben óhajtanák őt látni. — Péter imádkozik, böjtjeit, sz. gyónásait, sz. áldozásait, sz. mise hallgatásait Istennek ajánlja fel. Felvilágosító, megerősítő kegyelmeért esedezik.

Elhatározása végre megérlelődik. Elhagyja a világot, övéinek mit se szólva, elhagyja az apai házat, a manjarezi sz. Ferenc rendi kolostorba lép, szerzetessé lesz.

Péter a kolostorban tudományával, szent életével csakhamar feltűnt. Alig 20 éves korában már az egyik kolostor előljárójává választották meg.

1524-ben 25 éves korában pappá volt szentelendő. Péter azonban e fönséges méltóságra magát méltatlannak ítélte, a felszentelésbe beleegyezni vonakodott. Csak előljárói parancsának engedelmeskedve, fogadta el az egyházi rendet.

Péter mint áldozó pap misézett, gyóntatott, prédikált.

Szent miséjét angyali áhitattal végezte. Sokan csak misézni látván őt, megtértek. Még többen tértek meg prédikációira. Pusztán megjelenése már egész prédikáció volt, szava a szívek legbensejéig hatolt s a legmegátalkodottabb bűnöst is megtéríté. A szent Lélek szólt általa. A szent Lélek kegyelme tette szavait oly hatékonyakká, az a kegyelem, melylyel életét megszentelte, mely őt a tökéletesség magas fokára emelte. Istennek élt, Istennel egyesült. Isten is vele volt.

Krisztus Uruk kinszenvedéseiről elmélkedett majdnem folyton. A szenvedő Ur Jézust követni óhajtván, azon volt, hogy minél több s minél nagyobb szenvedést szerezzen magának. Testét azért folyton folyvást a legkeményebben sanyargatta. 40 éven át naponként csak egy vagy másfél órát aludt. Ekkor is csak térden állva, fejét a falnak támasztva. Az éj többi részét imádságban, elmélkedve töltötte. — Eledele kenyér, gyökerek és víz volt. Ezt is minden három napban csak egyszer vette magához, sőt néha egész héten át egyszer se evett. — Lábbelét, főveget még a legcsikorgóbb hidegben se viselt. Durva szőrzsák volt a ruhája, ezalatt is vezeklő köntössel sanyargatta testét, ezenfelül naponként kétszer ostorozta magát. Alázatosságában semmiféle kitüntetést se akart elfogadni. — Az emberek eleinte gunyolták, gyalázták, ócsárolták. Ő mindenre csak azzal felelt: „Az emberek igazok van, hogy rólam minden rosszat mondanak; igazok van, mikor ellenem tőnek; jobban tudják ők azt és én ez által legalább önismereitre jutok.“

Péter az üldözés, a rágalmazás közepette is nyugodt maradt. Az emberek csodálkoztak rajta, hogy a bántalmakra bántalmakkal nem felelt. Csodálkoztak ezen, utóbb pedig tisztelni kezdték sz. Pétert.

Pétert társai 40 éves korában a rend általános főnökévé választották. Mint rendfőnök a megízult fegyelmet eredeti szigorúságába igyekezett visszaállítani. Hosszas küzdelem után ez végre sikerült is neki.

Nagy volt Péter szent életének hire. Tanácsát magas rangú urak, püspökök is kikérték. III. János, Portugallia királya Pétert bizonyos fontos ügyben tanácsadóul udvarába hívta. Péter engedelmeskedett. Elment a királyhoz. A király Péter tanácsát el is fogadta, sőt állandóan magánál akarta tartani Pétert; — de Péter a kolostorba vissza vágyott és vissza is tért. — Rövid ott léte is azonban üdvös hatással volt a király udvarára. E rövid idő alatt is többen megtértek.

V. Károly császár Pétert gyóntatójának és lelki vezetőjének kívánta, de Péter e nagy fontosságú állástól visszaborzadt s a császárt teljes erejével arra kérte, hagyja őt meg a kolostorban. Ott érezte magát nyugodtan.

Péter hatalmasan segítette sz. Terézt a karmelita kolostorok fegyelmének helyreállításában. Isten különös kegyelme kísérte sz. Péter működését. Isten sz. Teréznek kijelenté, hogy amit Péter nevében fog tőle kérni, azt megadja... Ugy is volt. Isten sz. Pétert már ez életben is megdicsőítette. Halála idejét is tudtára adta.

Péter a legpéldásabb előkészület után 1562. okt. 19-én 63 éves korában végezte be életét. Lelke az Urhoz költözött. XV. Gergely pápa 1622-ben a boldogok, IX. Kelemen pápa pedig 1669-ben a szentek közé iktatta.

A szigorú vezeklő életnek példája ő épp abban az időben, amikor a hit- és erkölcsrontó reformátorok Luther, Kálvin dühöngtek egyház ellen.

Légy közbenjárónk Urunk nagy szentje, hogy a romlott életünk a korunkbeli erkölcstelenség helyett az erényes, buzgó élet virágozzék fel!

Alakítsunk sz. Alajos társulatot!

A sz. misének első két főrésze: az evangélium és a felajánlás.

Az evangéliumot a Hitvallás — a felajánlást a csendes imádság (Secreta) fejezi be.

Hitvallás nem minden sz. misében mondatik.

Nem mondatik a halotti sz. misékben, nem a közönséges köznapokon; nem a női szentek, nem az egyszerű vertanúk, nem az egyszerű hitvallók napjain.

Mondatik azonban az Ur Jézus, a bold. Szűz ünnepein, az angyalok, az apostolok és a hittanítók napjain. Amazok ugyanis jobbra csak életökkel, erényekkel, vértanui halálakkal vallották Krisztust, emezek ellenben szóval, tanításukkal, a keresztény hit terjesztésével is.

Hitvallás. A hitvallásnak 3-féle alakját, formuláját használja az anyaszentegyház, az apostoli, a konstantinápolyi és a sz. Athanáz-féle hitvallást.

Az apostoli, a közönségesen ismeri hitvallás. Ezt minden kereszténynek tudnia kell. Ezt mondják el a keresztszülők keresztyermekök megkeresztelése előtt. Ezt kell a papi szolozsmában naponként kétszer elmondani.

Apostolinak nevezetetik, mert az apostolok állították ezt össze.

Az Athanáz-féle hitvallás szintén a papi szolozsmában használtatik, amikor a vasárnap szolozsma van előírva.

A konstantinápolyi hitvallás, a sz. misei hitvallás. A konstantinápolyi egyetemes zsinaton állították össze 381-ben, az ariánok és az antitrinitáriusok ellen.

A sz. Athanáz-féle hitvallás kiválóan a sz. Háromságról szóló tanítást fejtegeti. A konstantinápolyi: Jézusról a sz. Lélekről szól, arról t. i., hogy Jézus egy lényegű az Atyával és hogy a sz. Lélek az Atyától és a Fiutól származik.

Hitvallás. Ez kívántatik tőlünk is, főleg napjainkban. Ellentmond neki a hit meg nem vallása: ellentéte pedig: a hit megtagadása.

Keresztény ifju! A sz. mise hitvallása alatt mondd el a Hiszkegyet! E hitvallás folyton arra figyelmeztessen, hogy neked, mint kereszténynek, mint sz. Alajos társulat tagjának a hit bátor megvallásával ki kell tűnnöd. A hit megvallás miatt való szégyenkezés, a hitnek meg nem vallása, sőt eltagadása bűn, nagy bűn. Napjainkban pedig a bűn, sajnos, igen gyakori. Apostolokká kell lennünk. Emberi tekintet miatt hitünkön csorbát ne ejtsünk! Valljuk meg, hogy hiszünk a mindenható Atyában, hogy hiszünk Jézus Krisztusban, hogy hiszünk a sz. Lélekben, hogy hisszük a bűnbocsánatot, a test fel-támadását és az örök életet. Valljuk meg bátran azt is, hogy sz. Alajos társulatához tartozunk.

A Hitvallást az énekes sz. misében énekeli a misézó pap. Hangosan mondja ezt Credo in unum Deum Hiszek egy Istenben. Mi se csak úgy titokban legyünk „jó katolikusok”, hanem nyíltan is valljuk meg hitünket.

Hitünk megvallásának egyik eszköze épp e társulatban a sz. érmeknek viselése, viseljük azokat minden félelem, minden szégyenkezés nélkül. Hiszen ez érmek viselése által azt valljuk, hogy mi hívő keresztény vallásos és erényes ifjak akarunk maradni.

A felajánlás arra figyelmeztessen, hogy mi is ajánljuk fel magunkat már most fiatal korban az Istennek.

Tévednek azok a szerencsétlen ifjak, akik fiatal éveikben a világ örömei után futkosnak, akik úgy gondolják, hogy az ifju kor és a szent komolyság az önmegtagadás egymással meg nem egyezik, hogy ez egymáshoz nem illik, hogy ez egymással ellenkezik.

Ej keresztény ifju! Nem akarnád te Istennek élni, nem akarnád te magadat Istennek felajánlani, már most ifju korodban? Hogyan? Isten talán csak az öregek Istene lenne-e, a fiataloké ellenben nem? Hát ha te az öreg kort meg nem éred? Istené leszesz-e akkor az örökkévalóságban? Nem. Hogyan? te Istennek csak azt akarod oda vetni, amivel még nem rendelkezel, az öreg kort? Azt az öreg kort akarod oda vetni, amivel még nem rendelkezel? Az öreg kort akarod oda vetni, amely már a földi élvezetekre alkalmatlan?

Mit akarsz? Istennek csak öregségedet akarod szentelni, ezt ajánlani fel, azt szánni, ezt adni, mint egy kifacsart citromot, mint egy lerágott csontot? Az élet javát te használnád fel és csak az alját adnád Istennek? Hát ily Kain lélek lakoznék benned?

Fel, Keresztény ifju! Ugyebár a világ bolondjai, a földi „imádott”-nak üde virágokkal iparkodnak kedveskedni. Nos és te az igazán és egyedül imálandó fölséges Ur Istennek csak fonnyadt, hervadt virágsokrot, szirmai lehullatott, tövises rózsáágakból, bűn töviséből font koszorút akarnád felajánlani?

Fel keresztény ifju! Istené vagy most is. Lásd, egy szent ifju Berchman sz. János azt mondogatta, hogy „ha ő fiatal korában nem lesz szent, sohasem lesz az”. Nem is lett volna, mert fiatalon halt meg.

Istené vagy. Istennek ajánld fel életedet! Istennek szolgálj, Istennek élj!

De vigyázz! ne csak látszatra, ne csak külsőleg, hanem a rejtekben is, csendben is.

A pap a felajánlást csendesebben végzi, mint a hitvallást és egészen csendes imádsággal fejezi be. Így tégy te is. Valld be, ha kell, bátran hitedet az emberek előtt szóval, hangosan is, önmagadat pedig csendben ajánld fel Istennek, ne merő fitogtatásból, ne azért, hogy csak az emberek lássanak.

A hitvallás nem mondatik minden szent misében, a felajánlás minden szent misében előfordul. Lásd, a hitnek szóbeli, az emberek előtt való folytonos megvallása a „jó katolikuság”-nak folytonos emlegetése nem szükséges, nem lényeges, nem főrésze a lelki életnek, az önfelajánlás ellenben igen.

Hiba, bűn, ha valaki hitét, amikor kell, meg nem vallja, akár szégyenkezésből, akár félelemből; de hiba, bűn az is, ha valaki önfelajánlásait, önmegtagadásait hangosan végzi, vagyis, ha dicsekszik velök.

Hallgasd, kövesd az evangélium igéit! Valld be bátran hitedet! szolgálj mindenkor a legrejtettebb helyen is Istennek. Minden munkádat, minden tettetted, Istennek dicsőségére ajánld fel!

KÖNYVES-POLC.

A Herko Páter képes nagy népp rti naptára. m g-jelent. A „Herko Páter” című egyetlen jó irányu élc-lapot a „Magyar Néplap” olvasói is ismerik, legalább sikerült torzképe után. E derek lap kiadója és szerkesztő-tulajdonosa már második évben egy naptárt is ad ki, melyhez — irányát tekintve — egész Magyarországon nincs hasonló naptár. Száz meg száz torzkép van benne, melyeknek mindegyike éles tőrként szurja és vágja a zsidóliberalizmust. Szöveg része is olyan, mely nem csak tréfaival mulattatja az olvasót, hanem gúnyjának fulánkjával szinte szemünk előtt öldösi sorra a liberalizmus csodabogarait. E naptárnak egyetlen keresztény családból se szabad hiányoznia. A nép szegényebb osztálya nem áldozhat arra, hogy élc-lapokat járathasson, de e naptárt még a napszámos is megveheti, mert ára csak 40 kr. és ugy szólván az egész év eseményeit megörökíti és bemutatja az olvasónak. *Megszerezhető a „Herko Páter” szerkesztőségében, Budapesten, Zsibárus-utca 6. sz. alatt.*

MAI KÉPÜNKHÖZ.

Szomoru idöket élünk. Népünk vállait a szegénység folyton súlyosbodó terhe nyomja. Jóságainkból, ősi kis hajlékunkból kicicittat bennünket, vagy a liberális állam (ez a zsidó találmány), vagy maga az uzsorás zsidóság. Egyedüli vigasztalónk a keresztény kath. vallásunk volt, mely magasztos tanaival enyhítette szívünk sajtását, a jobb, a boldogabb jövő reményével vigasztalhatta lelkünket. Csak természetes tehát, hogy az egyedüli hű barátunkhoz és jötevőnkhez, a vigasztaló szent hithez mindennél jobban ragaszkodtunk, azt mindennél jobban szerettük. S mit csinálnak, mire törekednek a latrok? El akarnak minket szakítani a hittől, meg akarnak fosztani annak jótéteményeitől. Mivel azonban a hit vigasztaló anyala nem akar a jó, a becsületes, az elhagyott néptől eltávolítani, őt kezdik tehát üldözni, az ő szárnyait nyirbálják meg s minden csufszágot elkövetnek rajta. Üldöznek bennünket hitünkkel együtt. Ám mi azért ne essünk kétségbe. A hit anyala az üldözések elöl a *templomokba* menekül. Menjünk utána. A templomban a hit anyalának vigasztalására meg fog enyhülni szívünk fájdalma. Feledni fogja lelkünk azt a sok méltatlanságot, melyet a liberális kor rajtunk elkövet s megkérdelheti Istent azon számtalan bántalmakért, melyekkel őt egyedül üdvözítő szent vallásának üldözése közben a megkeresztelt pogányok és istentelenek elhalmozzák. Igen, a templom vigasztalást nyújt. Olyan hajlék az, melyben a zaklatott szív megpihenhet, a megbotránkoztatott lélek vigasztalást lelhet. Ilyen hajlékot mutat be mai számunk képe. Őseink vallásos buzgalmánának remek szép emlékjele e templom, melynek művészi építészetét méltán bámulhatjuk. Sok század vihara zugott már el fölötte, sokszor emelkedett ellene barbár kéz, hogy szétrombolja és megsemmisítse, de annak dacára áll még ma is ég felé mutatva két tornyával, figyelmeztetésül arra, hogy ott fönt van a mi küzdelmeinknek figyelemmel kísérője és majdan megjutalmazója.

A szerkesztőség üzenete

A várakozó összegek a rendeltetés megjelölése nélkül érkeztek be. Kérjük tudatni velünk, mily célra könyveljük el azokat: G. M. Sarvár 6 frt 50 kr., Sz. J. Szendrő-Lád 4 frt 90 kr., D. Gy. K.-Kamarás 3 frt 50 kr., T. V. Kis-Bodak 3 frt 60 kr., K. J. Ekecs 15 frt 20 kr., M. L. Battonya 13 frt 95 kr., D. A. Sár-Sz.-Miklós 3 frt 60 kr., G. J. Ipoly-Galsa 20 frt 90 kr., Sz. M. Fóth 25 frt 20 kr., B. G. Csik-Szereda 6 frt 90 kr., N. J. Pozs.-Diószeg 5 frt 80 kr., B. Gy. Léva 4 frt 55 kr. és B. J. Csanád-Apátfalva 35 kr. — Sz. G. Pécs. A kérdezett nincs Budapesten. Jövő hó elején jön föl. Lakása még nincs. — F. L. Pozva. Sakktalánya nem közölhető, mert kockáiba sok házagot hagyott, a mi nagy hiba. gyébb-iránt dícséretes buzgalmaért, mellyel lapunk mártírjának oly igaz lelekből írta meg versét, fogadja elismerésünket. Részvénytílatkozata közölve lesz, mely becses, igaz keresztényi szívből jött. — K. S. Kaposvár. Riadónak lelkesítőbbnek kell lenni. — P. Z. Szatmár-Cseke. szesen van száz-ezer sorsjegy, m lybő az első huzásnál kihuznak tizezeret, a másodikkál pedig 21,499-et. Ha meg akarja próbálni a szerencsét, menjen be Szatmárra és vegyen ott egy trafikban egy sorsjegyet. — R. I. Mélykut. Vegye magához a nyugtáját és menjen el vele egy jóra való ügyvédhez. — V. I. Amerika. Utána kellene járni, de nekünk nincs arra idönk. — T. K. Győr. Jaakra hogyne járna lapunk? Igaz, hogy több példány is járhatna, hanem majd talán idövel. A naptárt a lappal együtt fogjuk szétküldeni. — Gy. I. Köhid-Gyarmat. Kérdezett lakóhelyét nem ismerjük. — S. I. Temesvár. Már megemlékeztünk róla. — B. L. Valaszka-Bella. A kért művel nem szolgálhatunk. Elfogyott. — Jovanovits L. Budapest. Tessék kérem eljönni, vagy b. címét megírni, mert kérdéseire a lapban lehetőségek kimerítően válaszolni. Annyit mondhatunk, hogy 100 példányban nem lehet lapot kiadni, illetöleg ennyi példányban megjelenő lapot az előfizetési pénzekből nem lehet kiállítani, mert az előfizetésnek legalább 20 forintnak kellene lennie.

Budapesti piac.

Hivatalos árak:

Buza	bánsági	uj	78—82	kg.	6.10	6.20
—	tiszavidéki		78—82		6.10	6.20
—	pestvidéki		78—82		6.10	6.20
—	fehérmezei		78—82		6.10	6.30
—	bácskai		78—82		6.20	6.30
Rozs	—		70—72		5.50	5.60
Árpa	takarmány	uj	60—62		6.15	6.40
—	égetési való		62—64		5.60	6.30
—	sörfőzdei		64—66		6.90	8.00
Zab	—	ó	—		—	—
—	—	uj	39—41		5.80	6.10
tengeri	bánsági	uj	75		5.60	6.00
—	másnemű	uj	73		5.20	5.40
Köles	—	uj	—		5.25	5.75
Repcze	káposzta		—		9.40	9.50

Lisztüzlet. Árak:

Sz.	0	1	2	3	4	5	6
frt	12.40	11.80	11.10	10.70	10.30	9.70	8.70
	7				F	G	korpa
	8.10	6.70			4.70	4.50	

100 kilonként, összesen tisztázta súlynak értve.

A szerkesztésért felelős: Németh Gellért.

CSODA-CSEPP

gyomor-gyengeség, étvágytalanság, gyomorpufladás, székrekedés, gyomorszorítás és fájás, gyomorrontás, csomólet, szédülés, sárgaság, lép- és májbetegség, aranyér ellen. — Ár egy üvegnek 40 kr.

CSODA-KENET

csusz és minden hűlés, rándulás vagy erőltetésből eredt in- és csontfájdalmak, úgy fogfájás ellen kitűnő hatása. Ár egy üvegnek 40 kr. Kapható egyedül a feltalálónál.

ZSÁLE CZ ISTVÁN gyógyszerésznél

Köröshegyen (Somogy.)

Jegyzet: A megrendelőnek előnyösebb, ha az összeget: 30 kr. postadíjjal utalványon előre beküldi. 8-15

Hirdetéseket**„Sz. István király naptár“**

részére, melynek már most a legnagyobb elterjedés biztosítva van, kizárólagosan felvesz a „Magyar Néplap“ hirdetési rovatkezelője

Friedenstein Vilmos

hirdetési irodája

Budapest, Teréz-körút 3.

Telefon 25-15.

RE TAY és BENEDEK

ezelőtt

KRISZTA és TÁRSA,

miseruhák, egyházi szerek, zászlók és egyleti lobogók gyára,

Budapest, IV. ker., Lipót-utca 21. sz.

A nagymélt. és föltisztelendő Császa György kalocsai érsek és a budapesti oltáregylet egyedül szállítól.

Ajánlják bőven felszerelt raktárukat, nevezetesen: miseruhákat, templomi zászlókat, tűzoltó-, iskolai és temetkezésegyleti, iparos-dalegyleti lobogókat, szentségtartókat, kelyheket, áldoztató kelyheket, keresztteket, füstölőket, oltárlámpákat, csillárokat, szobrokat nagy választékban. Elfogadjuk stációképek és szentképek festését; oltárok, Mária-trónok, Krisztus-sirok és szószékek akármilyen rajz szerinti művészies el-
készítését — Egyházi kelmék, eszpek, alfeszületek, búcsújáró feszü-
letek nagy választékban kaphatók raktárunkon. 31-52

Kívánatra készségesen küldünk bérmentve árjegyzékeket, alkalmas mintákat.

Hirdetéseket lapunk számára kizárólag Friedenstein Vilmos hirdetési irodája (Budapest, Teréz-körút 3.) fogad el.

Főt. Plébánia-Hivataloknak.

A „Szent Gellért“ könyvnyomda tisztelettel adja tudomásul, hogy ezentul az összes egyházi nyomtatványokat raktáron fogja tartani, melyek a legjutányosabb árakon lesznek kaphatók. Eddig raktáron vannak és azonnal küldhetők: **Testimonium Confirmationis 100 darab 50 kr.**

Kivonat a születési anyakönyvből 100 drb 60 kr. — Halálozási értesítvény 100 drb 70 kr.

Keresztelési, Házassági és Halálozási űrlapok,

magyar szöveggel 25/40 cm. finom erős papírra nyomva: 100 darabja 1 frt 20 kr. ugyanez magyar és latin szöveggel kisebb középerős papírra nyomva 100 darab 1 frt.

Továbbá kaphatók: **községi hitelszövetkezeti tagsági és törlesztési könyvecskék.**

Ezen nagy 8-rétű 8 oldalas, erős boritékkal ellátott könyvecskék darabját 2 krajcárjával adjuk.

A „Szent Gellért“ könyvnyomda ezenkívül elvállal mindennemű megrendelést, egyházi, községi és magán jellegű nyomtatványokat és szállítja azokat a legrovidebb idő alatt, s legjutányosabb árakon; erős, jó papírt ad s tetszetős, csinos kiállításra nagy súlyt fektet.

Tisztelettel kérjük a főt. Plébános urakat, a községi elöljárókat, a különféle egyletek tagjait s minden katolikust, hogy nyomdai megrendeléseiket ezentul ne zsidó vagy szintelen nyomdában eszközljék, hanem keressék meg a „Sz.-Gellért“ katolikus könyvnyomdát, mely mindenkor rendelkezésükre áll s így is támogassák a kath. ügyet. Fogjunk össze valamennyien, akkor boldogulunk.

Könyvnyomdánk mint a katolikus érdekek megrendíthetetlen támogatója, büszkeségét helyezi abba, ha az igényeket minden tekintetben kielégítheti s a megrendelőktől csak dicséretet arathat.

Budapest, 1895. Práter-utca 44.

Tisztelettel

a „Szent Gellért“ könyvnyomda.